

Ledelsesvurdering – virksomhetsrapportering 2T - 2024

Enhet: Institutt for teoretisk astrofysikk	Koststed: 15050000
 Leder: Per Barth Lilje	

1. Vurdering av virksomheten i et ledelsesperspektiv

Forskningsaktiviteten er meget høy både i solfysikk og i kosmologi og ekstragalaktisk astrofysikk, og undervisningen er vist å være av høy kvalitet. Vi har et meget stort antall stipendiater og postdoktorer, alle enten eksternt finansiert eller KD-stipendiater. Et rekordstort antall (9) fullførte Ph.d. i 2023; så langt i 2024 har tre fullført og fem har levert avhandling og vil disputere i høstsemesteret.

Våre innsparinger har hatt effekt, og vi har utgiftssiden under kontroll. Nettobidraget fra BOA (inklusive RoCS) er svært viktig for økonomien. Til og med T2 i 2024 er det 15,5 mill. kr., vesentlig mer enn budsjettet, men en del av det skyldes at frikjøp og spesielt leiested som skulle ha vært ført i 2023 først ble regnskapsført i 2024. Inntektene i T2 har vært større enn budsjettet. Det skyldes for det første at instituttet mottok 5 mill. kr. til delfinansiering av nytt lagringssystem til vårt dataanalysesenter fra UiOs AVIT-tildeling i 2024, og for det andre at den årlige tildeling som kompensasjon for bortfall av Observatoriefondet (opprettet ved Stortingsvedtak av 7. mars 1930) på 1,8 mill. kr. var uteglemt i budsjetteringen. Det akkumulerte overforbruket er i 1. og 2. tertial minsket fra 10,4 mill. kr. til 6,3 mill. kr. selv om lagringssystemet til totalt 11 mill. kroner ble installert og betalt i 1. tertial. Våre KD-stipendiater bidrar til overforbruk, da satsen («tørt institutt») ikke dekker deres infrastrukturkostnader. Investeringer i forskningsinfrastruktur utgjør ca. 25% av instituttets totale basis-kostnader.

2. Vurdering av oppdatert prognose for inneværende år (2024)

Instituttets økonomi preges av at egne midler har måttet dekke en vesentlig del av kostandene med nytt serverrom ([Centre for analysis of astrophysical data](#)), en type utgift som normalt dekkes av EA. For dette betaler vi ned et lån på 15 mill. kr. over ti år, noe som har negative konsekvenser på våre økonomiske prognoser. Sammen med de internasjonale rom- og bakkebaserte observatoriene vi deltar i, utgjør dataanalysesenteret instituttets laboratorium. At vi ble tildelt 5 millioner kroner på UiOs AVIT-utlysning for 2024 har vært til stor hjelp. På tross av store nedskjæringer i drift, vil den nye inntektsfordelingsmodellen, sammen med nedbetalingen av lånet for bygging av nytt serverrom, kunne gjøre de kommende årene utfordrende.

Allikevel viser prognosen for året en betydelig bedre utvikling enn budsjettet, men her er det usikkerhet, spesielt knyttet til nettobidrag fra BOA-prosjekter. Med tildeling av én ERC AdG og et stort EU konsortium-

prosjekt, har vi tro på at nettobidragene vil opprettholdes på et høyt nivå. Instituttets handlingsrom ved utgangen av 2024 vil fremdeles være begrenset, men bedre enn vi antok høsten 2023.